

Солодухін С.В.

к.е.н., доцент

Хорошун В.В.

к.е.н., доцент

*Інженерний інститут Запорізького національного
університету, м. Запоріжжя*

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ «SMART CITY» В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Програма переходу України до цифрової економіки є державним планом реформування всіх сфер господарсько-економічного та суспільного життя із застосуванням сучасних ІТ- і Smart-технологій. У зв'язку з цим метою дослідження є обґрунтування концепції «Smart City» та реалізація її в умовах розвитку цифрової економіки.

Концепції «розумного» міста («Smart City») фокусуються на покращенні якості життя міського середовища за рахунок використання цифрових технологій й набули широкого поширення у світі, активно втілюється у розвиток міст у європейських країнах. На даний момент концепція «Smart City» активно підтримується в Іспанії, Бельгії, Нідерландах. Барселона, Рим, Амстердам є лідерами європейських рейтингів за кількістю «розумних» нововведень [1].

Розглянемо як реалізовано концепцію «Smart City» на прикладі міста Запоріжжя. Smart City Запоріжжя - це сервіси та напрямки цифрового розвитку міста [2]: «Безпечне місто Запоріжжя»; «Контакт Центр 1580»; «Транспорт»; «Електронні петиції»; «Громадський бюджет»; «Інвестиційний портал»; «Прозорий бюджет міста»; «Система електронного документообігу Запорізької міської ради» та інші сервіси.

Наведемо основні стратегічні та тактичні напрямки реалізації концепції «Smart city» згідно Стратегії розвитку міста Запоріжжя до 2028 року [3].

При реалізації концепції «Smart City» особливу увагу приділяють формуванню електронних ресурсів для мешканців міста та системі підтримки їхнього використання. Методичні та технологічні принципи та національні стандарти використання базису «циф-

рової» економіки в діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування є інструментом забезпечення перебудови системи публічного управління. Комплексне вирішення питання максимального доступу до соціальних послуг на основі муніципального стандарту є пріоритетним напрямом досліджень, що включає «цифровізацію» сервісів Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) та забезпечення їхньої оптимізації шляхом збільшення кількості он-лайн послуг. Основні сфери реалізації проектів «цифрової» економіки щодо впровадження концепції «Smart City», які включено у Стратегію розвитку міста Запоріжжя до 2028 року:

- розробка електронної карти повноважень підрозділів міської ради;
- сертифікація послуг міської ради відповідно до стандартів ISO 9000;
- впровадження «відкритого бюджету»;
- підвищення рівня доступності ресурсів комунальної власності;
- розбудова онлайн кабінетів громадянина Запоріжжя;
- створення та розвиток інституту міста;
- створення системи підготовки та підвищення кваліфікації службовців органів місцевого самоврядування.

Основним результатом досягнення мети вважається створення системи підтримки використання електронних ресурсів для мешканців міста. При цьому індикаторами реалізації проектів виступають:

- рівень задоволеності громадян якістю послуг;
- час, витрачений на отримання послуги;
- перелік послуг, які надають ЦНАП.

Реалізація оперативної мети «Безпечне місто» з використанням ІТ-сервісів забезпечується таким чином. В усіх місцях громадського користування створюється система відеоспостереження за територіями та об'єктами міста з можливістю здійснення пошукових завдань в масиві отриманої з камер відеоспостереження інформації та її аналізу за заданими критеріями. На жовтень 2019 року в місті Запоріжжя задіяно понад 300 камер відеоспостереження, які охоплюють всі райони міста. Передбачається відновлення системи сховищ та екстреного оповіщення населення. Основні сфери реалізації проектів за оперативною метою «Безпечне місто» такі:

- розвиток системи відеоспостереження за територіями та об'єктами міста;

- розвиток системи екстреного інформування мешканців міста.

Результатами досягнення мети визначено – створення системи відеоспостереження у місті; виявлення і припинення адміністративних, кримінальних, терористичних порушень; попередження щодо ліквідації надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру.

Індикаторами реалізації напрямку «Безпечне місто» є:

- кількість правопорушень;
- кількість встановлених зон спостереження

Відповідальними за реалізацію напрямку згідно з Стратегією розвитку міста Запоріжжя призначено управління з питань транспортного забезпечення та зв'язку міської ради, комунальне підприємство «Центр управління інформаційними технологіями» міської ради, управління з питань попередження надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення міської ради.

Реалізація концепції Smart City в Запоріжжі – це розвинені розумні сервіси та цифрові рішення, які спрямовані на покращення життя та впровадження найновітніших технологій у побут запоріжців.

Технології «розумного» міста - це технології збору, обробки, уявлення, аналізу, передачі, зберігання та забезпечення безпеки міських даних, необхідних як безпосередньо для управління міським господарством, так і для ефективного надання послуг населенню та бізнесу, насамперед державних послуг. Ключовими компонентами міста, керованого даними (DDC - data driven city), є безпосередньо міські дані в усьому їх різноманітті, технології обробки даних, системи прийняття рішень.

Таким чином, особливу увагу слід приділяти цифровим технологіям мобільності, великим даним і аналітиці, їх розвиток сприятиме реалізації програми «Цифровізація України», складовою частиною якої є концепція «Smart City».

Список використаних джерел

1. Peris-Ortiz M., Bennett D., Perez-Bustamante Yabar D. Sustainable Smart Cities: Creating Spaces for Technological, Social and Business Development. Zürich: Springer International Publishing, 2017. 219 p.

2. Definitions and overviews // Smart Cities Council. URL: <http://smartcitiescouncil.com/smart-cities-information-center/definitions-and-overviews>

3. Стратегія розвитку міста Запоріжжя до 2028 року, затверджена рішенням міської ради 20.12.2017 №57. URL: https://zp.gov.ua/upload/editor/strategiya_e.pdf

Студінський В.А.

д.і.н., к.е.н., доцент

Лінчевська М.Ю.

*Київський національний торговельно-економічний
університет, м. Київ*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ПОСЛУГ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Цифрові технології змінюють звичний спосіб функціонування економіки, впливають на бізнес-моделі та ланцюги створення вартості, збільшують можливості компаній взаємодіяти з клієнтами на певному ринку віддалено, або через обмежену фізичну присутність, що дозволяє розширювати клієнтську базу, а також вести активну комунікацію у більш широкому полі взаємодій. Поширення високорентабельних високотехнологічних моделей ведення бізнесу, які насамперед засновані на цифрових технологіях, ставить низку питань, зокрема у сфері прямого оподаткування, що стосуються головним чином питання розподілу оподаткованого доходу між країнами [1].

Цифровізація, як явище економічної діяльності, має безліч інтерпретацій, і різні наукові школи трактують зміст цього терміна по-різному. Можна виділити такі поняття, які також близькі за змістом, такі як «інформаційна економіка», «економіка Інтернету», «електронна економіка». Саме ж поняття цифрової економіки (“digital economy”) має на увазі ті сектори економіки, діяльність у яких заснована на використанні цифрових технологій. До перших авторів, які ввели цей термін у наукове вживання, слід віднести таких вчених, як Д. Тапскотт, П. Самуельсон, Б. Налебуфф. Практично всі сфери економічної діяльності людства сьогодні знаходяться у зоні